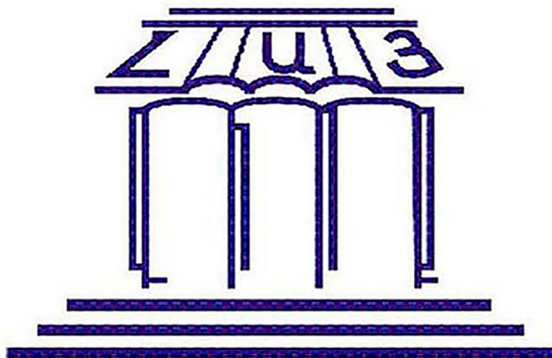

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

6997

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՀԱՄԿ (Բ) Կ. ԿԵՆՏԿՈՄԻ
1931 թ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի
ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՀԱՄԿ (Բ) Կ. ԱՆԴՐՅԵՐԿՈՄԻ, ՎՐԱՍՏԱՆԻ,
ԱԴՐԲԵՋԱՆԻ ՅԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏԿՈՄ-
ՆԵՐԻ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ ԱՌԹԻՎ

3KՈ2

2-22

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԳԵՂԱՐԱՆԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Պետհրատի Տպարան
Հրատարակ. 1908
Ֆլ-վիտ 6969 (բ)
Պատվ. 5747
Տիրած 20000

Լսելով Համկ(բ)ի Անդրերկրում, Ադրբեջանի Կոմկուսի Կենտ-
րոմի, Վրաստանի Կոմկուսի Կենտկոմի և Հայաստանի Կոմկուսի
Կենտկոմի ղեկավարները, Համկ(բ)ի Կենտկոմը վորոշում է՝

1. Արձանագրելով, վոր Անդրկովկասի կուսակազմակերպու-
թյունը վերջին շրջանում ձեռք է բերել վորոշ հաջողություններ,
հատկապես տնտեսական շինարարության ղեկավարության և Ան-
դրկովկասի ինդուստրիալացման գործում, Կենտկոմը գտնում է, վոր
Անդրերկրում և աղզային կոմկուսների կենտկոմների աշխատանքի
ֆեջ թույլ են տրված լուրջ քաղաքական սխալներ, վորոնցից հիմ-
նականը հանդիսանում է գյուղացիական հարցում կատարված
սխալը:

Անդրերկրում և աղզային կոմկուսների կենտկոմները նշանա-
կալի աշխատանք ծավալելով գյուղատնտեսության սոցիալիստա-
կան վերակառուցման ուղղությամբ, ընդգրկել են աշխատանքի
առավելապես տեխնիկական կողմը, չեն ապահովել գյուղացիու-
թյան (չքավոր միջակ մասսաների) ճիշտ քաղաքական ղեկավարու-
թյունը: Այդ իր ամենացայտուն արտահայտությունն է գտել հա-
ցածր կուսակցության մեջ, ուր թույլ են տրվել մի շարք ամենակուսակ-
ցական, առանձնապես Վրաստանում, մի շարք շրջանների կո-
լեկտիվացում անցկացնելու գործում առանց բավարար լուրջ նա-
խադրատրատական աշխատանքի, առանց կազմակերպված կոլտըն-
տեսությունների կազմակերպչական- տնտեսական- քաղաքական
ամրապնդման:

Դրա հետևանքով, չնայած վոր Անդրկովկասի գյուղացիու-
թյան հիմնական մասսաները շրջադարձ են կատարել գեպի գյուղա-
տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցումը, կուսակալին
և հակախորհրդային տարրերը հնարավորություն են ստացել ոգ-
տագործել կատարված սխալները և շեղումները գյուղում իրենց
աղղեցությունն աշխուժացնելու համար:

Կենտկոմն արձանագրում է, վոր Անդրերկրում և աղզային
կոմկուսակցությունների կենտկոմները յերեվան չեն հանել և ժա-
մանակին չեն ուղղել այդ սխալները, այլ սկսել են ուղղել դրանք
միայն Համկ(բ)ի Կենտկոմի ցուցումների շնորհիվ:

2. Անդրերկրում փորոշ հաջողութուններ ձեռք բերելով Անդրերկրային տնտեսական-քաղաքական ամրապնդման գործում չափահաս Մանրերկրակապան Ֆեդերացիայի մեջ մտնող ազգային հանրապետությունների ինքնագործունեությունը և տնտեսական նախաձեռնություններ լայնորեն ծավալելու գործը Կենտկոմի գերակախնդրների համաձայն:

Անդրերկրում թույլ տվեց ծայրահեղ կենտրոնացում Անդրֆեդերացիայի տնտեսական և կուլտուրական շինարարության ղեկավարության գործում, վորն առաջ բերեց հանրապետական մարմինների գերազանցում մի շարք ճյուղերում (ՄՏԿ շինարարություն, կադրերի պատրաստում, մի շարք հանրապետական նշանակություն ունեցող արդյունաբերական ձեռնարկությունները Ֆեդերատիվ միավորումներում ընդգրկելը, Անդրբաժնային անձիշտ գործողությունները ջրային տնտեսություն ասպարիզում, վորպիսի գործողություններն արտահայտվեցին ուղղակի շրջաններին կարգադրություններ անելու մեջ և այլն):

3. Արձանագրելով, վոր Անդրերկրակապան կազմակերպությունը վերջին շրջանում (հին դեկտեմբերի 1-ի փոփոխումից հետո) դադարեցրեց և քաղաքականապես աճել ու ամրացել և կուսակցություն գլխավոր դեր հիման վրա, Կենտկոմը դառնում է, վոր Անդրերկրակապի կուսակազմակերպության մեջ աշխատանքային ղեկ անհրաժեշտ բայլչելիկյան միաձուլություն և համախմբվածություն: Ինչպես Անդրերկրակապի, այնպես ել հանրապետությունների ղեկավար կադրերի մեջ առանձին մարդկանց կողմից մղվում է անսկզբունք պայքար աղդեցության համար, («ատամանչինայի» տարրեր), և այդ հողի վրա ղեկավար կադրերի ընտրություն ու աշխատողների բաշխումը մի շարք դեպքերում կատարվում է վոչ թե համաձայն կուսակցական և գործարարական հատկանիշների, այլ այս կամ այն խմբակցությանը հարելու հատկանիշի: Դրա հետևանքով հաճախ ղեկավար պոստերի համար առաջ են քաշվում անհայտ կերպով թույլ աշխատողներ: Կազմակերպության մեջ կան բայլչելիկյան կարգապահություն անպատիվ կերպով խախտելու մի շարք փաստեր:

Կենտկոմը հատկապես նշում է միանգամայն անթույլատրելի հակակուսակցական խմբավորումը և պայքարը, վոր տեղի ունեցավ վերջին շրջանում Ադրբեջանում մի շարք տեղական աշխատողների կողմից ընդդեմ կուսակցական ղեկավարության, վորը յուրաքանչյուր կերպով իրապես կուսակցության զլխավոր

գիծը, մասնավորապես նավթի և բամբակի ծրագրի կատարման գործում:

Կենտկոմն արձանագրում է, վոր Ադրբեջանի կազմակերպության կոնսոլիդացիայի գործում վճռական դեր է խաղացել Բազմի կազմակերպությունը, վորպես Անդրերկրակապի խոշորագույն պրոլետարական կազմակերպություն:

Համ. Կ (բ) Կ Կենտկոմը պահանջում է Անդրերկրակապի կուսակազմակերպությունից, Անդրերկրումից և ազգային կոմկուսակցությունների կենտրոնական կոմիտեներից, անմիջապես ուղղել բոլոր մատնանքային սխալները, մոբիլիզացիայի յենթարկել Անդրերկրակապի բայլչելիկյան բոլոր ուժերը և ուղղությունը՝ լուծելու օղակախտական շինարարության՝ տնտեսական-կուլտուրական հետևյալ կարևորագույն խնդիրները:

1. ԱՐԴՅՈՒՆԱՐԵՐԱԿԱՆ ԾԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Մասնանշելով, վոր վերջին տարիների ընթացքում Անդրերկրակապի բոլոր հանրապետություններում ինդուստրացումը նշանակելի չափով առաջ է շարժվել (մասնավորապես Հայաստանի կուսակազմակերպությունը վերջին տարիների ընթացքում ձեռք է բերել նշանակելի հաջողություններ, ինչպես շինարարության թափի, այնպես ել վորակի բնագավառում): Կենտկոմը դառնում է, վոր Անդրերկրակապի հետագա ինդուստրացման գործում անհրաժեշտ է կենտրոնացնել ջանքերը նավթի հանույթի և վերամշակության զարգացման վրա Ադրբեջանում, նավթարդյունաբերության կազմակերպումն արագացնելու վրա Վրաստանում, նոր գտնված հանքային տարածքում ածուխի և գունավոր մետաղների (առաջին հերթին պղնձի, ալյումինի) հանույթի կազմակերպման վրա, հիդրոէլեկտրոշինարարության հետագա զարգացման, բամբակագործության ու մետաքսագործության հետագա ընդարձակման և այդ հիման վրա տեղադրվող արդյունաբերության ընդարձակման վրա:

2. Նավթի տարեկան ծրագրի հաջող իրագործումը, մասնավորապես յենթարկել հնդամյակի կիրառումը պահանջում է մոբիլիզացիայի յենթարկել Անդրերկրակապի կուսակցական կազմակերպությունների և առաջին հերթին Ադրբեջանի ու Բազմի կուսակազմակերպությունների բոլոր ուժերը նավթարդյունաբերության աշխատանքի արմատական բարեկամման գործի համար, տնտեսաշխարհի սկզբունքները վոչ թե խոսքով, այլ գործով կյանքում կիրառելու

56208.66

համար, սարքավորման ղեմադրվածության վերացման, գոյություն ունեցող սարքավորման առավելագույն ոգտադործման համար և այլն:

Միության ԺՏԳԽ պարտավորեցնել Անդրյերկոմի և Ադրբեջանի կոմկուսի Կենտկոմի հետ միասին, մի ամսվա ընթացքում մշակել նախագիծ տնտեսության հետադա տեխնիկական վերակառուցման կոնկրետ պլանը՝ կոմպրեսորական խորաթափանց նախահանները, խոր տորբինային փորման, յուղի արտադրության վերակառուցման, ավտոտրանսպորտի ուժեղացման գծով և այլն:

3. Նախագիծ տնտեսության հաջող դարձացման կարևորագույն սրյոյաններից մեկը համարելով նախի արտահանման ու պահպանման լրակատար ապահովումը, պարտավորեցնել ԺՏԳԽ, Ջրային Ժողկոմատին, Հաղորդակցության Ճանապարհների Ժողկոմատին, վորպեսդի Անդրյերկոմի և Ադրբեջանի Կ (բ) Կ Կենտկոմի հետ միասին, մի ամսվա ընթացքում մշակեն ձևերակոմներ, նախի արտահանման ու պահման, նախի փոխադրման և նախի տնտեսության ուղիորնալացման (նոր պահեստների, նախի մեքենաները նախի մոդելներով փոխադրման շինարարության, նախի մեքենաների փոխադրում կադավակերպելու համար և այլն) համար:

4. Անդրյերկոմին և Վրաստանի Կենտկոմին առաջարկում և հատուկ ուշադրություն նվիրել Բաթումի նախի թորման գործարանների աշխատանքին, ապահովելով ծրագրի լրակատար իրագործումը, ԽՍՀՄ Նախի տորբի հետ միասին ապահովելով այդ գործարաններից նախի մեքենաների անդադար արտահանումը: Առաջարկել Միության Մատթոնկոմատին բարելավել Բաթումի նախի թորման գործարանների բանվորների մեքենավորումը:

5. Կենտկոմը նշում և, վոր վերջին ժամանակներս Ադնեֆտի տնտեսական զեկավարության մեջ նկատվող ծայրահեղ դանդաղկոտությունն իր աշխատանքի վերակառուցման ասպարիդում, բյուրոկրատական կենտրոնացումը, տնտհալարի բացակայությունը, հավասարեցման և ղեմադրվածության տիրապետությունը, աջ ուղորտունիստական պրակտիկայի գոյությունը չեն կարող ապահովել նախի թորման արտադրության առաջ դրված բոլոր այդ խնդիրների հաջող իրագործումը:

Առաջարկել ԺՏԳԽ-ին և Կենտկոմի բաշխման բաժնին, Անդրյերկոմի և Ադրբեջանի Կ (բ) Կ Կենտկոմի հետ միասին, ամրացնել Ադնեֆտի ղեկավարությունը, միաժամանակ ամրացնելով Ադնեֆտի ստորին տնտեսական ողակները:

6. Կենտկոմը միանգամայն անթույլատրելի յե համարում, վոր զարգացման լուրջ հեռանկարներ ունեցող Գրուզնեֆտը մինչեվ այժմ չի դրավել Անդրյերկոմի և Վրաստանի Կենտկոմի անհրաժեշտ ուշադրությունը:

Հանձնարարել Անդրյերկոմին և Վրաստանի ԿԿ-ին, Միութենական ԺՏԳԽ հետ միասին, անմիջապես ձեռք առնել միջոցներ, վորոնք ապահովեն Գրուզնեֆտի տնտեսական պատշաճ ղեկավարությունը, Գրուզնեֆտին մատակարարելով սարքավորում, վորակյալ բանվորների և վարչատնտեսական աշխատողների անհրաժեշտ կադրեր, այնպիսի հալով, վոր 1932 թվին արդեն կարելի լինի սկսել արդյունարերական հանույթը:

7. Առաջարկել Միութենական Պետպլանին, Անդրյերկոմին և աղգային կոմկուսակցությունների կենտկոմներին յերկրորդ հրնգամյակը կադմելիս մշակել Անդրկովկասի և մանավանդ ելեկտրիֆիկացման ասպարիդում առանձնապես հետ մնացած Ադրբեջանի ելեկտրիֆիկացման պլանը (մասնավորապես քննության առնել Ղարաախկալի և Ձուրովսկայա ելեկտրակայանների շինարարությունն արագացնելու հարցը):

8. Կենտկոմն անհրաժեշտ և գտնում սկսել Անդրկովկասում լեռնային արդյունահանող արդյունաբերության (ածուխի, գունավոր մետալուրգիայի և մանավանդ պղնձի, ալյումինի) լայն դարգացումը: Մասնավորապես պղնձի հանույթն ավելացնելու նպատակով անմիջապես ձեռնարկել Ղախանի, Ալլահվերդու (Հայաստան) պղնձահանքերի կապիտալ վերակառուցմանն ու վերասարքավորմանը: Առաջարկել Միության ԺՏԳԽ-ին, արագացնել Տղվարչելիի ածուխի մշակման աշխատանքների ավարտումը. Ջրային Ժողկոմատին առաջարկվում և մի ամսվա ընթացքում ներկայացնել ածխի բեռնման նավահանգստի կառուցման նախագիծ, 1932 թվի հունվարից անցնելով նրա կառուցմանը:

Ֆերրո հալոցքի գծով ապահովել Ջեստաֆոնիի (Վրաստան) ֆերրոմարգանցի գործարանի ավարտումը նշանակված ժամկետին, 1932 թվի մարտին: Առաջարկել ԺՏԳԽ-ին արագացրած կարգով մշակել ալյումինի գործարանի կառուցման նախագիծը և ձեռնարկել այդ գործարանի կառուցմանը:

Առաջարկել Անդրյերկոմին և Միության ԺՏԳԽ-ին ապահովել բոլոր նախապատրաստական աշխատանքների կատարումը, վորպեսդի 1933 թվին ձեռնարկվի Դաշքեսանի (Ադրբեջան) մետալուրգիական գործարանի կառուցմանը:

2. ԳՅՈՒՂԱՏՆԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Կենտկոմն արձանագրում է, ՎՈՐ Անդրկովկասը վերջին տարիների ընթացքում ձեռք է բերել նկատելի հաջողություններ տեխնիկական և հատուկ մշակույթների (բամբակ, թեյ, ծխախոտ և այլն) արմատավորման գործում: Գտնելով, ՎՈՐ այդ հանդիսանում է Անդրկովկասի գյուղատնտեսության պայմաններում յեղած այն վիթխարի հնարավորությունների ոգտագործման սկիզբը, վերոնք կարող են ապահովել Խորհրդային Միությանը բարձրագույն տեխնիկական և հատուկ մշակույթներով (բամբակ, թեյ, համի, մետաղ, ծխախոտ, ցիտրուսային բույսեր, լիմոն, մանդարին, խաղող) Կենտկոմն Անդրկովկասյան կուսակազմակերպությունների առաջ դնում է հետևյալ խնդիրները.—

1. Կենտկոմը պարտավորեցնում է Անդրկովկասի և աղբային կոմկուսակցությունների Կենտկոմներին անմիջապես, կոնկրետ ղեկավարության կարգով, ուղղել մի շարք շրջաններում կոլտնտեսական շարժման ասպարիզում թույլ արված սխալները և կենտրոնացնել ջանքերը կոլտնտեսությունների կազմակերպական, տնտեսական ու քաղաքական ամրացման համար, շերտավորելով ձեռնարկումներն ըստ համապատասխան շրջանների՝ բամբակագործական, խաղողագործական, անասնապահական, թեյարուծական և այլն:

2. Անդրկովկասյան կուսակազմակերպությունները և առանձնապես Ադրբեջանինը գլխավոր ուղադրությունը պետք է նվիրեն բամբակի հետագա արմատավորմանը, ձգտելով վոչ միայն ընդարձակել բամբակի ցանքի տարածությունները, այլև վճարար բերելով մշակման վորակը, արմատացնել աղնվացրած սերմերը, ապահովել բերքի ժամանակին ցանելը և մշակումը, բերքատվությունը բարձրացնելու համար, բամբակի դարգացման բոլոր աշխատանքներում, յեղակետ ունենալով այն հանգամանքը, ՎՈՐ Անդրկովկասը յերկրորդ հնգամյակում պետք է դառնա ԽՍՀՄ յերկրորդ հզոր բամբակագործական բազան:

3. Համի (բ) Կ Կենտկոմը գտնում է, ՎՈՐ կենտրոնական խնդիրը, վորից կախված է Անդրկովկասի գյուղատնտեսության տեխնիկական վերակառուցումն է, — տնտեսություն, վորը դարձել է նեղ տեղ գյուղատնտեսության վերելքի գործում: Գտնելով, ՎՈՐ այդ ասպարիզում ամենամոտիկ խնդիրը հանդիսանում է գո-

յություն ունեցող վոռոգման ցանցի վճարական բարելավումն ու ապրիոնալացումը (ջրային ուղիների մաքրելն ու կարգի բերելը, ջրհանների վերասարքավորելն ու մեքենայացնելը, ջրոռոգման սխեման կազմակերպելը և այլն) պարտավորեցնել Անդրկովկասին և աղբային կոմկուսակցությունների կենտկոմներին, մոբիլիզացիայի յենթարկելու այս գործի համար անհրաժեշտ տեղական ռեսուրսներ: Միաժամանակ նկատի ունենալով, ՎՈՐ բամբակի և այլ տեխնիկական մշակույթների ցանքի տարածությունների հետագա ընդարձակումը պահանջում է վոռոգման սխեման վերակառուցում, հանձնարարել Հոդոդկոմատին, ՎՈՐ Անդրկովկասի և աղբային կոմկուսակցությունների կենտկոմների հետ միասին յերկու ամսվա ընթացքում մշակեն և ներկայացնեն Համի (բ) Կ Կենտկոմին ի հառատություն այն վոռոգման աշխատանքների կոնկրետ պլանը, վորոնք պետք է իրագործվեն սկսած 1932 թվից:

4. Արձանագրելով թեյի պլանտացիաների ընդարձակման վոքը իշատե հաջող ընթացքը Վրաստանում, Կենտկոմն Անդրկովկասյան կուսակցական կազմակերպությունների և մանավանդ Վրաստանի կուսակազմակերպության առաջ մարտական խնդիր է դնում առավելագույն չափով ընդարձակել թեյի պլանտացիաները (խորհրդանշականություններ), ինչպես նաև ամեն կերպ արմատավորել այդ մշակույթը կոլտնտեսություններում, գործադրելով դրա համար մի շարք հատուկ խրախուսիչ ձեռնարկումներ (հացի մատակարարում, արդյունաբերական ապրանքների մատակարարում, արտոնություններ վարկի ասպարիզում և այլն) նկատի առնելով, ՎՈՐ յերկրորդ հնգամյակում Անդրկովկասը պետք է բավարարի հիմնականում ամբողջ Խորհրդային Միության թեյի պահանջը:

5. Տեխնիկական մշակույթները բերքատվության բարձրացման նպատակով, հանձնարարել Միության ԺՏԳԽ 1932 թվի կոնտրոլ թվերում նախատեսելու աղոտային-հանքային պարարտացման գործարանի կառուցման սկսելն Անդրկովկասում:

6. Կենտկոմը պարտավորեցնում է Անդրկովկասի բոլոր կուսակցական կազմակերպություններին, վորպետքի հատուկ աշխատություններ դարձնեն թեյնոտանների ընդարձակման և շերամադահական խորհրդատեսությունների շինարարությունը՝ ինչպես նաև շերամադահությունը կոլտնտեսություններում արմատավորելու գործին:

7. Գտնելով, ՎՈՐ տեխնիկական և հատուկ մշակույթների դարգացումը կախված է համապատասխան շրջանների պլանաչափ հա-

ժառանգարարելուց, առաջարկել Միության Ժողովոմխորհին, վորպեսզի 10-ն որվա ժամանակամիջոցում վորոշի 1932 թվի Անդրկովկաս հաց ներմուծելու պլանը: Միաժամանակ պարտավորացնել Միության Մատթողկոմատին և Յենտրոսոյուղին 1932 թվի կոնտրոլ թվերում նախատեսել տեխնիկական և հատուկ մշակույթների բոլոր հիմնական շրջաններում հացի պահեստների և ելեվատորներին անհրաժեշտ ցանցի կառուցումը:

8. Առաջարկել Միության Հողթողկոմատին, վորպեսզի Անդրբյերկոմի և աղզային կոմկուսակցությունների կենտկոմների հետ միասին մշակի մի ամսվա ընթացքում կոնկրետ ձեռնարկումներ, անասնապահական խորհտնտեսությունների և կոլտնտեսական աղբյուրային Ֆերմաների ու մանավանդ կաթնամանսնապահության Ֆերմաների զարգացման համար:

9. Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, վոր վոլխարարուծությունն Անդրկովկասում ունի խոշոր տնտեսական նշանակություն, առաջարկել Անդրբյերկոմին, վորպեսզի մշակի վոլխարարուծության վերակառուցման և հետագա ընդարձակման նպատող մի շարք ձեռնարկումներ:

10. Պարտավորեցնել Անդրբյերկոմին և աղզային կոմկուսակցությունների կենտկոմներին, վորպեսզի Միության Հողթողկոմատի և Մատթողկոմատի հետ միասին մշակեն խաղողի և պտղատու ծառերի տարածությունների ընդարձակման պրակտիկ ձեռնարկումներ:

3. ԿՈՒՐՈՐՏԱՅԻՆ ԾԵՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Պարտավորեցնել Անդրբյերկոմին և Վրաստանի կենտկոմին, վորպեսզի մշակեն Անդրկովկասում կուրորտային գործի լայն զարգացման, այդ տեսակետով Անդրկովկասում գոյություն ունեցող հարուստ հնարավորություններն ոգտադործելու կոնկրետ պլանը:

Առաջարկել Անդրբյերկոմին, աղզային կոմկուսակցություններին կենտկոմներին, առաջին հերթին Վրաստանի կենտկոմին՝ ամբացնել Վրաստանի կուրորտային տնտեսության միավորման ղեկավարությունը, կազմակերպելով այդ միավորման ղեկավարությամբ հատուկ ակցիոներական ընկերություններ սանատորիաների շինարարության համար: Մասնավորապես առաջարկել Վրաստանի կենտրոնական ապահովագրական գանձարկին և Առ-

ժողովոմատին, վորպեսզի 1932 թվին սկսեն սանատորիաների և հանգստատների շինարարությունը, Անդրկովկասի ավելի քան կարեվոր կուրորտներում (Ծխալտուրո, Աբաստուման, Բորժոմ, Մե ծովի ափ):

4. ԿՈՒՆՏՈՒՐ ԿԵՆՑԱԼԱՅԻՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Անդրկովկասի սոցիալիստական ինդուստրացման և գյուղատնտեսության վերակառուցման բայշևիկյան տեմպերը պահանջում են վճռարար ուժեղացնել աղզային հանրապետությունների կուլտուր-կենցաղային հետամնացությունը վերացնելու ախտատանքը:

Պարտավորեցնել Անդրբյերկոմին և աղզային կոմկուսակցությունների կենտկոմներին, առաջին հերթին ապահովել անդրադիտության կատարյալ վերացումը և ընդհանուր կրթություն ժողովրդի 1932 թ. Վրաստանում ու Հայաստանում և 1933 թ. Ադրբեյջանում: Հանձնարարել Անդրբյերկոմին և աղզային կոմկուսակցությունների կենտկոմներին, մշակել կուլտուր-կենցաղային շինարարության (ակումբներ, խրճիթ-ընթերցարաններ, հիվանդանոցներ, մանկական հաստատություններ, ճաշարաններ և այլն) կոնկրետ պլան, յեղափոխել ունենալով այն, վոր անհրաժեշտ է առաջին հերթին բարելավել բանվորական կենտրոնների և տեխնիկական մշակույթների շրջանների կուլտուր-կենցաղային սպասարկումը: Պարտավորեցնել Անդրբյերկոմին և աղզային կոմկուսակցությունների կենտկոմներին և ամենից առաջ Ադրբեյջանի կենտկոմին, միջոցներ ձեռք առնել վճռարար բարելավելու կոմունալ տնտեսությունը, և ծավալելու բնակարանային շինարարությունն Անդրկովկասի բանվորական կենտրոններում (Բաղու, Թիֆլիս, Ցեբեվան և այլն): Բնակչության պարենավորման և արդյունաբերական ապրանքներ մատակարարելու գործը բարելավելու նպատակով, պարտավորեցնել Անդրբյերկոմին և աղզային կոմկուսակցությունների կենտկոմներին, գտնելու ապրանքային ֆոնդերի լրացուցուցիչ աղբյուրներ մասնավորապես ծավալելով տնայնագործական արդյունաբերությունը և կազմակերպելով կոլտնտեսական, խորհտնտեսական և արդյունաբերական կոոպերացիայի խանութներ:

5. ԿՈՒՍԱԿՅԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ԱՄՐԱՑՈՒՄԸ

Կենտկոմը գտնում է, ՎՈՐ անդրկովկասյան կուսակազմակերպությունների կարեւորագույն խնդիրը հանդիսանում է կուսակազմակերպությունների շարքերի դադարաւարական բալլէիկյան դաստիարակութեան ուժեղացումը՝ բալլէիկյան կուսակցականութեան և կոմիւնիստական համար, անդիսցիպլինարութեան և խեղճակայնութեան բոլոր արտահայտութեանների դեմ մղվող պայքարում :

Արձանադրելով դադարաւարական-քաղաքական աշխատանքի ընդհանուր թուլութեան Անդրկովկասի կազմակերպութեաններում (դաստիարակչական ցանցն ընդգրկել է կոմունիստներին կազմի ընդամենը 1/3-ը, կան իդէոլոգիական անկայունութեան գեղքեր, անգամ հակակուսակցական ուղիների վրա սահելու գեղքեր, առանձին ստորին բլիշներում), առաջարկել Անդրկերկովքի և աղճային կոմկուսակցութեանների կենտկոմներին, իրենց աւազարութեան կենտրոնակետ դարձնեն ամբողջ կազմակերպութեան դադարաւարական-քաղաքական մակարդակի բարձրացումը, բալլէիկյան ինքնաքննադատութեան ծավալման հիման վրա, կուսակցութեան անդամներին և թեկնածուներին մարքս-լենինյան դաստիարակութեան աշխատանքը և անհատ պայքարն իդէոլոգիական ֆրոնտում, կուսակցութեան գծից ամեն տեսակ շեղումների դեմ :

* Քաղաքների կուսակցական մասսայական աշխատանքի հիմնական թերութեանը Կենտկոմը համարում է ստորին սղակի (ցեխերի, բրիգադ) . (մինչև այժմ նույնիսկ մի շարք ձեռնարկութեաններում դեռ չձեւավորված ՎԵՂԻՆԻ նախահանդիսոր Բազմում, Ղափանի սղինձահանքերը Հայաստանում, Գրուզինֆտը, նորակուսակցութեանները և այլն) ծայրահեղ թուլութեանը : Առաջարկել Անդրկերկովքի և աղճային կոմկուսակցութեանների կենտկոմներին՝ ամենակարճ ժամանակամիջոցում ապահովել Կենտկոմի դիրեկտիվի իրագործումը՝ կուս-մասսայական աշխատանքի ծանրութեան կենտրոնը ցելա և բրիգադ փոխադրելու մասին, ընտրելով ցելային և բրիգադային ղեկավար ակտիվի կայուն կազմեր :

Պարտավորեցնել Անդրկերկովքի և աղճային կոմկուսակցութեանների կենտկոմներին, կազմակերպել և գլխավորել Անդրկովկասում բանվորների մասսայական շարժում հանուն սոցիալիստա-

կան մրցութեան բարձրագույն ձևերի՝ անհատական բրիգադներին, հերթափոխական հանդիպական պլանին և այլն :

Կենտկոմն արձանագրում է, կուսակազմակերպութեաններին ծայրահեղ թուլութեանը դրուելով, խորթ տարրերով խճաղված լինելը, վարչարարութեան տարրերին, շեղումների լայն տարածումը դուրսից կազմակերպութեանների աշխատանքում : Անդրկերկովքի և աղճային կոմկուսակցութեանների կենտկոմները պետք է հատուկ ուշադրութեան նվիրեն դրուել կուսակցական կազմակերպութեանների ստեղծման ու ամրացման գործին, առաջին հերթին խորհրդակցութեաններում, ՄՏԿ և խորհրդակցականութեաններում մի շարք ամուր հենակետեր կազմակերպելու միջոցով, — հենակետեր, վորոնք պիտի ապահովեն դուրսից բլիշներին նկատմամբ իսկական բալլէիկյան ղեկավարութեանը :

Առաջիկա կիսամյակի կոնկրետ խնդիր դարձնել դուրսից կոմունիստների ամբողջ մասսային ընդգրկումը, մարքս-լենինյան դաստիարակութեան ցանցում և դուրսից կազմակերպութեանների համար կայուն և ամուր ղեկավար կազմերի պատրաստումը :

Կուսակցական կազմակերպութեանը պետք է ծավալի լայն քաղաքական աշխատանք անկուսակցական բանվորների և գյուղացիների մասսաներում, դաստիարակելով ու կոմիւնիստական ու կոլտնտեսական կազմերը՝ ամեն տեսակի մանր բուրժուական հոսանքներին և առաջին հերթին մեծապետական ու տեղական շովինիզմի դեմ մղվող պայքարում :

Այդ աշխատանքի ընթացքում կուսակցական կազմակերպութեանները պետք է ամրացնեն իրենց շարքերը, ինչպես կուսակցութեան մեջ ներգրավելով առաջավոր բանվորներին ու կոլտնտեսականներին, այնպես նաև իր շարքերը խորթ և անպետք տարրերից մաքրելու միջոցով : Աղճային փոքրամասնութեանների չըջաններում աշխատանքը ուժեղացնելու նպատակով, պարտավորեցնել Անդրկերկովքի և աղճային կոմկուսակցութեանների կենտկոմներին բացել աղճային փոքրամասնութեանների չըջանային և գյուղական աշխատողների պատրաստման հատուկ դասընթացներ և ձեռք տանել միջոցներ իսկապես ապահովելու գործավարութեան, դաստիարակութեան, և տարրական գաղտնի կրթութեան տեղական լեզուների փոխադրելու գործը : Կենտկոմը համարում է, ՎՈՐ Անդրկովկասի կուսակցական կազմակերպութեանները դադարաւարական-քաղաքական աշխատանքի վերելքի, ինքնաքննա-

դատութեան ծախարան և կոլեկտիվ ղեկավարութեան ապահով-
ման հիման վրա, կկարողանան ուղղել սխալները և կստանան
բեն բայլէիկյան համախմբութիւնը կուսակցութեան
վոր դժի կիրառման համար մղվող պայքարում :

Постановление ЦК ВКП (б) от 31 октября 1931 г.
по докладам Заккрайкома, ЦК Грузии,
ЦК Азербайджана и ЦК Армении

Госиздат ССР Армени
Эривань — 1931